

Háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytið
Reykjastræti 6
101 Reykjavík

Reykjavík, 7. mars 2025

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um Menntasjóð námsmanna, nr. 60/2020 (mál nr. S-45/2025)

Samtök atvinnulífsins (samtökin) hafa tekið til umsagnar ofangreind drög að frumvarpi til breytinga á lögum um Menntasjóð námsmanna sem birt var í samráðsgátt stjórnvalda 21. febrúar sl. Frumvarpinu er í fyrsta lagi ætlað að breyta styrkjakerfi námslána á þann veg að í stað 30% niðurfellingar höfuðstóls námslána í lok náms geta þeir sem uppfylla kröfur um námsframvindu fengið 20% niðurfellingu við lok hvernar námsannar og 10% við námslok. Í öðru lagi stendur til að vaxtaviðmiðum námslána verði breytt á þann veg að byggt er á þriggja ára meðaltali vaxta í stað eins mánaðar. Þetta þýðir að áhrif stýrivaxtaákvæðana Seðlabankans á vaxtabyrði námslána minnka frá því sem verið hefur. Í þriðja lagi er í frumvarpinu að finna heimild fyrir lánþega sem skulda H-lán eftir stofnun Menntasjóðs og önnur eldri lán í tíð LÍN til að greiða fyrst af H-láni og fresta greiðslu eldri lána þar til H-lánið hefur verið greitt upp.

Samtökin gera ekki efnislegar athugasemdir við frumvarpið. Samtökin telja aftur á móti að mat á mögulegum áhrifum frumvarpsins, fyrst og síðast á ríkissjóð, sé verulega ábótavant. Með því að rýmka skilyrði lánþega til að hljóta námsstyrk eru líkur á því að nýting styrksins aukist. Ekki er ólíklegt að breytingarnar hafi þau áhrif að fleiri námsmenn taki námslán sem leiðir til þess að útlán sjóðsins hækka. Þá getur breytt fyrirkomulag á greiðslu vaxta sömuleiðis haft umtalsverð áhrif á ríkissjóð. Í ljósi yfirlýstra markmiða stjórnvalda um hagræðingu í ríkisrekstri og skynsamlega ráðstöfun á opinberu fé hvetja samtökin til þess að áhrif frumvarpsins verði kostnaðarmetin fyrir framlagningu þess á Alþingi.

Virðingarfyllt,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Lilja Hrund Lúðvíksdóttir